

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๕๒๗๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ทหารีอคุณสมบัติสมาชิกสภาเทศบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอำนาจเจริญ ที่ อจ ๐๐๒๓.๔/๙๓๓๘ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามที่จังหวัดอำนาจเจริญได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล กรณีนายสมาน อุตสาหพันธ์ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลอำนาจ อำเภอสิรินธร จังหวัดอำนาจเจริญ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลอำนาจ เขตเลือกตั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกเป็นประธานสภาเทศบาลตำบลอำนาจ ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ นายสมาน อุตสาหพันธ์ ได้ย้ายภูมิลำเนาไปอยู่บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลดงมะยาง อำเภอสิรินธร จังหวัดอำนาจเจริญ จึงขอหารือเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงของบุคคลดังกล่าวว่า ต้องสิ้นสุดลงหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และมาตรา ๑๙ (๔) กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒ ได้กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ (๒) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (๓) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ และมาตรา ๔๙ (๓) ได้กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้ง ในวันสมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ให้ความเห็นในเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้สรุปได้ว่า ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง เมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ ซึ่งตามบทบัญญัติมาตรา ๔๗ ทวิ ดังกล่าว กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันสมัครเลือกตั้ง จึงจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ดังนั้น เมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรา ๔๗ ทวิ (๑) กำหนดแล้ว แม้ต่อมาภายหลังจากที่ได้รับเลือกตั้งแล้วสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้อพยพออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งก็ตามการย้ายทะเบียนบ้านดังกล่าว ก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นสิ้นสุดลงเพราะเหตุขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แต่อย่างใด และตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว และมีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน จึงทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้แจ้งย้ายชื่อของตนออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ได้ย้ายออกไปหรือมีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินหกเดือนจึงยังไม่ขาดสมาชิกภาพตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ แต่อย่างไร

ข้อเท็จจริงตามที่หาหรือมาปรากฏว่า นายสมาน อุตสาหกรรม มีภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลอำนาจ อำเภอสิ้ออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลอำนาจ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๕ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔๔ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลอำนาจ เขตเลือกตั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้รับเลือกเป็นประธานสภาเทศบาลตำบลอำนาจ แม้ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

นายสมาน อุตสาหกรรม ได้ย้ายภูมิลำเนาไปอยู่บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลดงมะยาง อำเภอเสลภูมิ อำนาจ
จังหวัดอำนาจเจริญ ก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลอำนาจของนายสมาน อุตสาหกรรม
สิ้นสุดลงเนื่องจากขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติธร นัมละรัมย์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

ผู้ประสานงาน

จิรารรณ สุวรรณปิ่นทะ ๐๕๑ ๗๑๖ ๓๑๔๐

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑

ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑.	นายชำนาญ	พจนา	กรรมการ ทำหน้าที่ประธานที่ประชุม
๒.	นายสกล	วนิชชานนท์	กรรมการ
๓.	นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ
๔.	นางสาววิณณา	บุญนาค	กรรมการ
๕.	นายวิศิษฐ์	สิงศิริรัตน์	กรรมการ
๖.	นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ
๗.	นายชูเกียรติ	รัตนชัยชาญ	กรรมการ
๘.	นายประทีป	กิริติเรขา	กรรมการ
	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.		
๙.	นางสาวสุดารัตน์	ไม่ชอบเขา	กรรมการและเลขานุการ
	นิติกร ๘ว สำนักกฎหมาย สป.		
๑๐.	นายยงยุทธ	ชินประเสริฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	นิติกร ๗ว สำนักกฎหมาย สป.		

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	นายพีรพล	ไตรทศาวิทย์	তিরரசการ
	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร		
๒.	นายสวัสดิ์	สงสัมพันธ์	ลาการประชุม
๓.	นายจินต์	วิภาตะกลัศ	ลาการประชุม
๔.	รองศาสตราจารย์กมลชัย	รัตนสกาวงศ์	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น)

๑.	นายวันชัย	จันทร์พร	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
๒.	นายมงคล	นาคะเต	นิติกร ๓ว

ผู้แทนกรุงเทพมหานคร (สำนักงานการคลัง)

๑. นางธนันต์ภรณ์	วินิจฉัยกุล	ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ
๒. นายสุชัย	สกุลรุ่งเรืองชัย	นิติกร ๗ว
๓. นางสาวนภาพร	แย้มพินิจ	นักวิชาการคลัง ๖ว
๔. นายพีรุตม์	ชัยศิริ	นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุม เนื่องจากรองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร ประสาน กรรมการ ดิตราชการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุมจึงได้มีมติให้ นายชำนาญ พงนา กรรมการ ทำหน้าที่ ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของ กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐

คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ตรวจ พิจารณารายงานการประชุมครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของ กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายฯ เห็นชอบให้เลื่อนระเบียบวาระที่ ๓.๒ ขึ้นมา พิจารณาเป็นวาระแรก

๓.๒ หรือการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแขม อำเภอรามไพราม จังหวัดพิษณุโลก

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดพิษณุโลกได้มี หนังสือถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือเกี่ยวกับ การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณี นายวันชัย วัฒนสุข สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขม หมู่ที่ ๑๐ อาศัยและมีชื่ออยู่บ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอรามไพราม ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ โดยนายวันชัย วัฒนสุข ได้ สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขม เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ และได้รับ เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ต่อมาวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้าย ทะเบียนบ้านไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง กรณีนี จะส่งผลทำให้สมาชิกภาพของ

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่ ซึ่งอำเภอพรหมพิรามพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง มีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

จังหวัดพิษณุโลกพิจารณาแล้วเห็นว่า คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดว่า “มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง” นั้น เป็นการกำหนดคุณสมบัติสำหรับการสมัครรับเลือกตั้ง ดังนั้น เมื่อนายวันชัย วัฒนสุข มีคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว และได้รับการเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว แม้ต่อมาจะแจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบล ที่สมัครรับเลือกตั้ง ก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขมของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุดลง ตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฯ จึงหาหรือว่าความเห็นของจังหวัดพิษณุโลกดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

ข้อกฎหมาย

๒.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๔๗ ทวิ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

(๒) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่นเพราะมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

(๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๔๗ ตี สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ

(๕) มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

ฯลฯ

(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ

ฯลฯ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า

๑ กรณีที่จังหวัดพิษณุโลก หรือว่า การที่ นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง กรณีนี้จะมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่ ซึ่งจังหวัดพิษณุโลกเห็นว่า แม้นายวันชัย วัฒนสุข จะแจ้งย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้ง ก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวม ของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาในประเด็นนี้แล้วเห็นว่า มาตรา ๔๗ ตี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง เมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๔๗ ทวิ ซึ่งตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ดังกล่าว ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลว่า ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง ดังนั้น กรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะสิ้นสุดลงเพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) ดังกล่าว นั้น ต้องเป็นกรณีที่ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ภายหลังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในวันรับสมัครเลือกตั้ง ผู้นั้นมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาไม่ถึงหนึ่งปี จึงจะวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเพราะเหตุสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) ได้ แต่กรณีของนายวันชัย วัฒนสุข ปรากฏจากข้อเท็จจริงที่จังหวัดพิษณุโลกหรือว่า นายวันชัย วัฒนสุข มีชื่อในทะเบียนบ้าน ในหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแวม ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ดังนั้น นายวันชัย วัฒนสุข สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวม จึงมิใช่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) ประกอบมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. สำหรับกรณีที่นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายชื่อของตนจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม อันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย วัฒนสุข มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง ภายหลังที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขมแล้ว นั้น หากปรากฏว่า นายวันชัย วัฒนสุข มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน นายอำเภอพรหมพิรามสามารถวินิจฉัยให้ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของนายวันชัย วัฒนสุข สิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตรี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ ทั้งนี้ เป็นอำนาจของนายอำเภอพรหมพิรามที่จะสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงตามประเด็นดังกล่าว

๓. เนื่องจากประเด็นปัญหาในเรื่องนี้ เป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่มีความสำคัญและยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติมาก่อน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความถูกต้องและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงเห็นควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นว่า ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ โดยนายสมชาย ชุ่มรัตน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบด้วยแล้ว

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย วัฒนสุข ได้แจ้งย้ายชื่อของตนจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิรามจังหวัดพิษณุโลกอันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย วัฒนสุข มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิรามจังหวัดพิษณุโลก ที่มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ตรวจพิจารณา

ข้อหารื่อดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน

ตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม ฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
สิ้นสุดลง เมื่อเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ ซึ่งตามบทบัญญัติ มาตรา ๔๗ ทวิ
ดังกล่าว กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีชื่ออยู่ใน
ทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่
น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง จึงจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ดังนั้น เมื่อนายวันชัย ฯ เป็นผู้มีคุณสมบัติ
ตามที่มาตรา ๔๗ ทวิ (๑) กำหนดแล้ว แม้อต่อมาภายหลังจากที่ได้รับเลือกตั้งแล้วนายวันชัย ฯ จะได้ย้ายออกจาก
ทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งก็ตาม การย้ายทะเบียนบ้านดังกล่าวก็ไม่เป็นเหตุให้สมาชิกภาพ
ของนายวันชัย ฯ สิ้นสุดลงเพราะเหตุขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๗ ทวิ (๑) แต่อย่างใด

๒. ตามมาตรา ๔๗ ตี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว และมีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกัน เกินหกเดือน จึงทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง

ข้อเท็จจริงกรณีนี้ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย ฯ ได้แจ้งย้ายชื่อของตนออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย ฯ มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่า นายวันชัย ฯ ได้ย้ายออกไปหรือมีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินหกเดือน จึงยังไม่ขาดสมาชิกภาพ ตามมาตรา ๔๗ ตี (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ แต่อย่างไร

ข้อสังเกต

นายสุพล ยุติธาดา มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ฯ มีเจตนารมณ์ให้คนของท้องถิ่นนั้นเอง เป็นสมาชิกของสภาท้องถิ่นนั้นๆ และต้องมีทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งและไม่ย้ายออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งปี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นายวันชัย ฯ ได้แจ้งย้ายชื่อของตนออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นทะเบียนบ้านที่นายวันชัย ฯ มีชื่ออยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้ง ไปอยู่บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้แจ้งย้ายชื่อตนกลับมายังทะเบียนบ้านเลขที่ ๒๗๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่านายวันชัย ฯ ได้ย้ายออกจากทะเบียนบ้านในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งไม่เกินหนึ่งปี จึงยังไม่ขาดสมาชิกภาพ ตามมาตรา ๔๗ ตี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ แต่อย่างไร

อนึ่งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ตามหลักการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีเจตนารมณ์ให้คนของท้องถิ่นนั้นเองเป็นสมาชิกของสภาท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวได้โดยตรง ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังมีช่องว่างให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อาจไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรืออยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้งได้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ควรกำหนดข้อยกเว้นในกรณีที่มีเหตุอันสมควร เช่น กรณีที่มีได้อยู่ประจำในหมู่บ้านนั้น เพราะอาจจะต้องไปรักษาตัวที่อื่น เป็นต้น ไว้ให้ชัดเจนด้วย

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ ระเบียบวาระ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

รองศาสตราจารย์กมลชัย รัตนสกาวงศ์ มีความเห็นว่า เจตนารมณ์ตามมาตรา ๔๗ ทวิ

(๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ฯ บัญญัติให้บุคคลที่จะมีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งจะต้องมีทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งปี และมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ฯ ให้นำมาตรา ๔๗ ทวิ มาใช้ ดังนั้น การมีชื่ออยู่ในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งจึงเป็นสาระสำคัญ หากมีการย้ายทะเบียนบ้านออกจากหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้ง จะขาดสมาชิกภาพตามมาตรา ๔๗ ตรี (๗) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมฯ ทันที

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป